

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Rijksuitgaven

Aan de voorzitters van de vaste Kamercommissies

Plaats en datum: Den Haag, 10 juli 2025
Betreft: Adviezen en aanbevelingen van de commissie voor de Rijksuitgaven voor de behandeling van de ontwerpbegrotingen 2026 in vaste Kamercommissies
Ons kenmerk: 2025Z14528 / 2025D33250

Geachte voorzitters,

In deze brief adviseert de commissie voor de Rijksuitgaven u over de behandeling van de rijksbegroting 2026 en suppletoire begrotingen 2025.

De val van het kabinet en de vervroegde verkiezingen op woensdag 29 oktober 2025 zijn aanleiding voor de commissie voor de Rijksuitgaven om af te wijken van de reguliere adviezen over de behandeling van de ontwerpbegrotingen. Door het verkiezingsreces en de installatie van de nieuwe Kamer is het niet mogelijk om alle ontwerpbegrotingen in 2025 plenair te behandelen en daarover nog dit kalenderjaar te stemmen. De plenaire behandeling van alle departementale begrotingen vergt in de regel ten minste acht vergaderweken. Zo veel weken zijn door het verkiezingsreces in 2026 niet beschikbaar. [Artikel 9.28 van het Reglement van Orde](#) schrijft voor dat de stemmingen over begrotingswetsvoorstellen en bij die wetsvoorstellen ingediende amendementen in samenhang plaats moeten vinden. Er zal in principe dus ook niet in 2025 worden gestemd over de ontwerpbegrotingen voor het jaar 2026; stemmingen zullen pas plaatsvinden in 2026 nadat alle begrotingen plenair zijn behandeld.

Geadviseerd wordt om vast te houden aan het principe dat de mondelinge departementale begrotingsbehandelingen pas aanvangen na afloop van de Algemene Financiële Beschouwingen (AFB). De AFB kunnen dit najaar zoals gebruikelijk worden ingepland in de tweede vergaderweek na Prinsjesdag (30 september-2 oktober).

Tijdens de AFB wordt ook altijd de ontwerpbegroting Financiën en Nationale Schuld (IX) behandeld. Om de begrotingsbehandelingen zo vroeg mogelijk af te ronden, is het advies dat de Kamer in de huidige samenstelling start met de schriftelijke behandeling en de verdere (mondelinge) behandeling aan de nieuwe Kamer over te laten, met uitzondering van de begroting van Financiën, die tijdens de AFB al aan bod komt.

De Voorzitter zal de Kamer op een later moment een schema voorleggen voor de behandeling van de ontwerpbegrotingen voor 2026, waarin per vergaderweek wordt vermeld welke begrotingen plenair aan bod zullen komen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl

Begrotingsbehandeling in de commissies

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissies zo vroeg mogelijk in september besluiten te nemen over:

1. inbrengtermijnen voor feitelijke vragen;
2. het houden van een wetgevingsoverleg;
3. het aanwijzen van één of meer rapporteurs;
4. aandacht voor het versterken van de begrotings- en verantwoordingscyclus.

Aanbeveling 1: Inbrengtermijnen voor feitelijke vragen

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissies – met uitzondering van de commissie voor Financiën – om feitelijke vragen te stellen over de afzonderlijke begrotingsstukken en de inbrengtermijnen vast te stellen op donderdag 2 oktober 2025. De commissies wordt verder geadviseerd het kabinet te verzoeken de beantwoording in te dienen voor de installatie van de nieuwe Kamer (naar verwachting 12 november 2025). Hierdoor kan de Kamer in nieuwe samenstelling na installatie direct kennisnemen van de beantwoording en aanvangen met de verdere behandeling.

Door de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO) zullen zoals gebruikelijk ten behoeve van de inbreng voor feitelijke vragen notities worden opgesteld over de Miljoenennota en bijbehorende begrotingen. De notitie over de Miljoenennota en de begroting van Financiën zal op vrijdag 19 september 2025 worden verspreid. De notitie over de andere begrotingen volgt vrijdag 26 september 2025.

Aanbeveling 2: Wetgevingsoverleg

De commissie voor de Rijksuitgaven doet de aanbeveling aan de commissies om zo vroeg mogelijk in september een voorlopig besluit te nemen om al dan niet een wetgevingsoverleg(gen) te houden over de begroting of een deel daarvan. Deze wetgevingsoverleggen kunnen pas plaatsvinden nadat de feitelijke vragen zijn beantwoord, uiterlijk 12 november 2025. Wel is het voorstelbaar dat de commissies in september een voorlopig besluit nemen over het na het verkiezingsreces wel of niet houden van (een) wetgevingsoverleg(gen), en de planning daarvan.

Aanbeveling 3: Inzet van rapporteurs

De commissie voor de Rijksuitgaven doet de aanbeveling om een of meer rapporteurs te benoemen die namens de commissie de kwaliteit van de begrotingsvoorstellen beoordelen. Het is ondertussen bij de meeste commissies gebruikelijk om zowel bij de begroting als het jaarverslag een (duo van) rapporteur(s) aan te wijzen, die namens de commissie de kwaliteit van de begrotingsvoorstellen beoordelen (bijvoorbeeld op informatiegehalte, inzichtelijkheid, concreetheid, afrekenbaarheid) en ingaan op enkele specifieke thema's die in de begroting aan de orde komen. Normaal gesproken bestaat een duo rapporteurs uit één lid van een coalitiepartij en één lid van een oppositiepartij. De inzet van rapporteurs blijkt in de praktijk te leiden tot concretere toezeggingen over het verbeteren van de kwaliteit van de begroting. Rapporteurs kunnen een beroep doen op ondersteuning van de commissiestaf en gebruik maken van de [Controlekaart begroting en verantwoording](#) en de [Handreiking rapporteurschap begrotingscyclus](#).

Het benoemen van rapporteurs kan aan de orde worden gesteld in de eerste procedurevergadering van de commissie in nieuwe samenstelling. Om ervoor te zorgen dat de rapporteurs dan voortvarend aan de slag kunnen met de controle op de begrotingen adviseert de commissie voor de Rijksuitgaven commissies zo vroeg mogelijk in september de al aangewezen rapporteurs voor de jaarverslaggeving (of andere commissieleden) te verzoeken waar nodig eventuele voorbereidende werkzaamheden met ondersteuning van de commissiestaf ter hand te nemen.

De commissie voor de Rijksuitgaven zal na het verkiezingsreces in het kader van het zogenoemde Auditcomité weer een bijeenkomst organiseren met de begrotingsrapporteurs ter ondersteuning van hun werkzaamheden.

Aanbeveling 4: Versterking begrotings- en verantwoordingscyclus

De commissie voor de Rijksuitgaven verzoekt de vaste commissies, als vervolg op eerdere adviezen voor de behandeling van de jaarverslagen 2024, om de door de commissie aangewezen begrotingsrapporteurs te verzoeken in hun controle op de kwaliteit van de begroting expliciet aandacht te besteden aan:

- de strategische evaluatieagenda, als onderdeel van de uitwerking van de aangenomen motie-Van Vroonhoven/Vermeer (TK 36470, nr. 6);
- aandachtspunten voor de goede inning en besteding van publiek geld voor de begroting 2026, als vervolg op de activiteiten van de rapporteurs over de jaarverslagen 2025.

De rapporteurs kunnen hierbij gebruik maken van de inzichten van de Algemene Rekenkamer, die met de Kamer worden gedeeld via de zogenoemde begrotingsbrieven.

Begrotingsbrieven Algemene Rekenkamer

Net als voorgaande jaren informeert de Algemene Rekenkamer de Kamer via brieven over aandachtspunten bij de verschillende begrotingshoofdstukken. Deze brieven worden gepubliceerd voor de betreffende begrotingsbehandeling.

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de commissies om de ontvangst van deze brieven af te wachten en na ontvangst, eventueel in overleg met de Algemene Rekenkamer, af te wegen of er behoefte is aan een technische briefing hierover.

Plenaire begrotingsbehandeling

De plenaire behandeling van iedere begroting vindt plaats in een debat. Veelal wordt dit gehouden in twee termijnen die bewust over twee vergaderdagen worden gespreid. De totale spreektijd die de fracties krijgen voor alle plenaire begrotingsbehandelingen wordt centraal via een verdeelsleutel vastgesteld. De fracties kunnen vervolgens de hun toebedeelde spreektijd naar eigen inzicht verdelen over de verschillende begrotingsbehandelingen.

De integrale plenaire afronding door stemmingen over alle ontwerpbegrotingen voor 2026 wordt voorzien rond het voorjaarsreces van 2026, als alle begrotingen plenair zijn behandeld.

Cursussen begrotingsbehandeling

In de aanloop naar de begrotingsbehandelingen worden door de Dienst Analyse en Onderzoek ook weer verdiepende cursussen begrotingsbehandeling, inclusief amenderen rijksbegroting, aangeboden voor leden en fractiemedewerkers. De cursussen zijn ook in vorige jaren aangeboden en worden doorgaans goed bezocht. Over de precieze data wordt op een later moment besloten, nadat het schema voor de behandeling van de ontwerpbegrotingen is vastgesteld. Inschrijven kan dan via de Tweede Kamer Academie op [Binnenplein](#).

Daarnaast kunnen leden, fractiemedewerkers en medewerkers van de Kamer zich aanmelden voor een meer algemene introductiecursus over 'De Rijksbegroting en de Tweede Kamer', ook via de Tweede Kamer Academie. Deze introductiecursus zal ook na het verkiezingsreces worden aangeboden.

Voor praktische vragen over de begrotingsbehandeling kunt u terecht bij de kenniscoördinator van uw commissie of de Dienst Analyse en Onderzoek.

Suppletoire begrotingen 2025

Naast de ontwerpbegrotingen voor het jaar 2025 ontvangt de Kamer dit najaar ook twee rondes suppletoire begrotingen over het lopende begrotingsjaar 2025.

Als eerste ontvangt de Kamer dit jaar op Prinsjesdag wederom een set van extra suppletoire begrotingswetten. De minister van Financiën heeft in zijn [Agenda voor toekomstbestendig begroten en verantwoorden](#) van 8 oktober 2024 aangekondigd dat deze in september in te dienen extra set van wijzigingen van de (departementale) begrotingsstaten voor het lopende begrotingsjaar een standaardonderdeel wordt van de begrotingscyclus. Deze set van extra begrotingswetten is daarmee aanvullend op de reguliere eerste- en tweede suppletoire begrotingswetten samenhangend met de Voorjaars-, resp. Najaarsnota.

De vaste commissies wordt verzocht de inbrengdatum voor de feitelijke vragen over de tussenronde van suppletoire begrotingen vast te stellen op 22 september 2025 (de maandag na Prinsjesdag) om 14.00 uur.

De (reguliere) tweede suppletoire begrotingswetten samenhangend met de Najaarsnota 2025 ontvangt de Kamer uiterlijk op 1 december 2025. De vaste commissies wordt verzocht de inbrengdatum voor de feitelijke vragen over deze suppletoire begrotingen vast te stellen op maandag 8 december 2025 om 14.00 uur.

De commissies wordt geadviseerd de regering te verzoeken de beantwoording van de feitelijke vragen over de hierboven genoemde suppletoire begrotingen aan de Kamer toe te zenden voorafgaand aan de Algemene Financiële Beschouwingen resp. het plenaire debat over de Najaarsnota 2025.

Gebruikelijk is dat suppletoire begrotingswetten samenhangend met de Voorjaars- of Najaarsnota niet separaat (plenair of in een wetgevingsoverleg) worden behandeld, maar dat deze worden betrokken bij het plenaire Voorjaars- resp. Najaarsnotadebat. Voor de suppletoire begrotingswetten die worden ingediend op Prinsjesdag is sinds 2023 een vergelijkbare werkwijze gevolgd, in die zin dat deze worden betrokken bij de Algemene Financiële Beschouwingen. Deze werkwijze is ook in 2025 mogelijk. Evenwel kunnen commissies besluiten hun eigen suppletoire begrotingswet(ten) in een wetgevingsoverleg te behandelen. Dat wetgevingsoverleg dient dan wel plaats te vinden voorafgaand aan de momenten waarop - in samenhang, gelet op conform [artikel 9.28](#) van het Reglement van Orde - over deze begrotingswetten wordt gestemd.

De behandeling van de nog te ontvangen suppletoire begrotingswetten voor het begrotingsjaar 2025 ziet er – samenvattend – als volgt uit:

	Suppletoire begrotingswetten Prinsjesdag 2025	Suppletoire begrotingswetten samenhangende met de Najaarsnota 2025
(Uiterste) indieningsdatum	Dinsdag 16 september	Maandag 1 december
Inbreng feitelijke vragen	Maandag 22 september 14.00 uur	Maandag 8 december 14.00 uur
Beantwoording	Vrijdag 26 september	Vrijdag 12 december
Behandeling	30 sept. - 2 oktober (Algemene Financiële Beschouwingen)	16-18 december (Plenair debat Najaarsnota 2025)
Stemmingen	Dinsdag 2 oktober	Donderdag 18 december

Hoogachtend,

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Sneller

De waarnemend griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Weeber

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl